

การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
Development of instructional model based on Active Learning
concept to promote speaking ability for high school students

ฉัตรชัย สุขุม¹ / กัลยาลักษณ์ ไชยศิริ² / วรณพฤกษ์ เทียมเดช³ /

จิรัชยา ประทีปโชติพร⁴ / อุบลวรรณ ส่งเสริม⁵

Chatchai Sukhum¹ / Kanyalak Chaisiri² / Wanphruek Thiamdaet³ /

Jiratchaya Prateepchotporn⁴ / Ubonwan Songserm⁵

¹ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดกำแพงเพชร

¹Senior Professional Level Teachers Khlongkhungratransan school Kamphaengphet

²อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

²Lecturer, Department of Pediatric Nursing, Police Nursing College

³อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

³Lecturer, Phetchaburi Rajabhat University Demonstration School

⁴อาจารย์ประจำสาขาภาษาจีนสื่อสารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

⁴Lecturer, School of Liberal Arts, Sripatum University

⁵ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

⁵Assistant Professor. Department of Curriculum and Teaching Methods

Faculty of Education Silpakorn University

Corresponding author e-mail: ch.sukhum@gmail.com, kanyalak_chaisiri@hotmail.com

(Received: October 21, 2022, Revised: February 1, 2023, Accepted: June 21, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ดำเนินการวิจัยด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 37 คน ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย คู่มือการใช้รูปแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถในการพูดนำเสนอและแบบสอบถามความพึงพอใจวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที แบบ One sample t-test และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีชื่อว่า “SPEAKS Model” หลักการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการพูดนำเสนอผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติและใช้กระบวนการคิดในการพูดนำเสนอ มีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้แนะ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ได้รับความสนใจ ขั้นที่ 2 ความต้องการแก้ปัญหา ขั้นที่ 3 สืบค้นคว้า ขั้นที่ 4 คิดวิเคราะห์ ขั้นที่ 5 นำเสนอความรู้อย่างสร้างสรรค์ และขั้นที่ 6 ประเมินผู้เรียน ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบฯ พบว่า มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง 2) ประสิทธิภาพของรูปแบบพบว่า 2.1) หลังใช้รูปแบบนักเรียนมีความสามารถในการพูดนำเสนอหลังการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2.2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning, แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning, ความสามารถในการพูดนำเสนอ

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop and find the quality of the teaching pattern by following the Active Learning idea for supporting the ability of presentation of high school students and 2) to evaluate the pattern of Active Learning for high school students. This research development was conducted from a case study involving students in the 12th grade at Khlongklungratpracharangsan School. The total amount of students in the first semester was 37 students. The simple method was used for teaching students with the presentation of Active Learning in high school. This simple method also contained knowledge of management. The evaluation of the student's presentation and the student's satisfaction data was collected from a standard deviation, one sample t-test, and content analysis in data analysis. The teaching model based on the concept of Active Learning to promote the ability to speak and present for high school students is called the “SPEAKS Model”. The principle of the model focused on improving learners' ability to speak and present through learning activities and on practical and thought-provoking presentations. There were teachers who gave advice, suggestion, encouragement, or facilitating which consisted of 6 steps: Step 1 drawing interest, step 2 solving

problems, step 3 exploring and researching, step 4 analytical thinking, step 5 creatively presenting knowledge, and 6 assessing the learners. The result of the quality check of the model was found that it could be applied to the sample group. In the effectiveness of the model, it was found that after using the model, the student's ability to give presentations after learning was higher than the standard, statistically significant at the .05 and 2.2 levels. The students were satisfied with the overall developed model at a high level.

Keywords: Instructional model based on Active Learning concept, Active Learning management concept, Presentation ability

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติและเป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือที่ชาวไทยใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ โดยวิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่ผู้เรียนต้องฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยทักษะทั้ง 4 ด้านนี้ คือ พื้นฐานสำคัญสำหรับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ใดเรียนรู้เข้าใจและใช้ภาษาไทยได้ดีย่อมได้เปรียบผู้อื่นอีกทั้งสามารถเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ได้ดีอีกด้วย ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาไทยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง (ัญญาลักษณ์ สังข์แก้ว, 2552) เมื่อพิจารณาว่า ภาษา คือ เครื่องมือสำหรับการสื่อสาร จะสามารถมองได้ว่า ทักษะการพูด ถือเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากหากมีความสามารถในทักษะอื่น ๆ แต่ไม่สามารถสื่อสารออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ย่อมนับว่าเป็นความล้มเหลวด้านการใช้ภาษา และถึงแม้ว่าเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อเชื่อมต่อสื่อสารของมวลมนุษยชาติให้ทั่วถึงกัน จะเจริญก้าวหน้ามากเพียงใดก็ตาม การพูดยังคงเป็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งยิ่งโลกเจริญมากขึ้นเท่าใดสังคมกลับซับซ้อนยิ่งขึ้นเท่าใด การพูดยิ่งสำคัญและจำเป็นมากขึ้นเท่านั้น ฉะนั้นการพูดจึงมีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (กมล การกุศล, 2529)

แนวคิด Active Learning เป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับการฝึกฝนทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 เนื่องจาก Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ที่เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นโดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาพร พงษ์พิบูล, 2558; กมล โพธิเย็น, 2564) ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพที่มากขึ้นสามารถจัดรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning โดยใช้ Creativity-Based Learning ที่เป็นหนึ่งในรูปแบบการสอนแนว Active Learning ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมี

ปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ โดยการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-Based Learning) ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ด้านเนื้อหาวิชา รวมถึงทักษะในศตวรรษที่ 21 เพราะเป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียน คิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งต่างจากการสอนแบบดั้งเดิม (วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์, 2562)

ทางผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญกระบวนการจัดการเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และเห็นว่ากระบวนการจัดการการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการเพิ่มบทบาทของผู้เรียนมากขึ้น และลดบทบาทของผู้สอนลง เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำและได้คิดในสิ่งที่ทำลงไปเพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน โดยการเรียนรู้แบบ Active Learning เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ที่ได้รับด้วยตนเอง ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจถึงเนื้อหาต่าง ๆ อย่างลึกซึ้งมากขึ้น และทำให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอหรือถ่ายทอดสารนั้น ๆ ออกไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ การเรียนรู้แบบ Active Learning จะสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนในด้านของการพูดนำเสนอได้ และเมื่อนำมาผสมผสานกับการเรียนรู้ Creativity-Based Learning 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนกระตุ้นความสนใจ ขั้นตอนตั้งปัญหา ขั้นตอนค้นคว้าและคิด ขั้นนำเสนอ และขั้นประเมินผล โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงบทบาทสมมติ การแสดงละคร ด้วยวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะได้พูดนำเสนอ ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านการทำกิจกรรม ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีดังกล่าวจึงสามารถพัฒนาศักยภาพในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active learning

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาระบบการเรียนการสอนเป็นแนวคิดในการออกแบบการเรียนการสอนและแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จ จากการทบทวนวรรณกรรมเรื่ององค์ประกอบระบบการเรียนการสอน ของ Kibler (1970), Gerlach and Ely (1971), Kemp (1985) ศุภักษร พองจางวาง และกอบสุข คงมันัส (2559) และทิศนา ขัมมณี (2564) สรุปได้ว่าองค์ประกอบระบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning

แบ่งเป็น 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน 2) จุดประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาการเรียน 4) กิจกรรมและกิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน 5) ประเมินผล

2. แนวคิดเรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป โดยผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้มีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ มีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้แนะ การสอนตามแนวคิด Active Learning มีวิธีการจัดการสอนหลากหลายรูปแบบ ซึ่งวิจัยครั้งนี้ได้มีการประยุกต์ใช้วิธีการ การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-Based Learning: CBL) (วิริยะ ฤชชัยพานิช, 2557; สิริพัชร เจษฎาวีโรจน์, 2560; เพ็ญพอน พ่วงแพ, 2561) และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative) ใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้น (Groups Investigation: GI) (Slavin, 1995; Sharan & Sharan, 1992; ทิศนา ขมมณี, 2564) มาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เนื่องจากวิธีการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) เป็นวิธีเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้อำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ กระตุ้นความอยากรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีโอกาสแก้ปัญหาด้วยตนเอง และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้นจะช่วยให้สมาชิกในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีทักษะในการทำงานเป็นทีม สามารถสร้างสรรค์ผลงานกลุ่มของตนเอง ที่ได้มาจากแรงจูงใจ เพื่อเพิ่มทักษะในการพัฒนาผลงาน และทักษะในการนำเสนอ พร้อมการสร้างองค์ความรู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ ผ่านการวิเคราะห์ และแก้ปัญหาจากสมาชิกในกลุ่มร่วมมือกัน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์เป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้ ขั้นตอนที่ 1 เร้าความสนใจ (Stimulus: S) ขั้นตอนที่ 2 ปัญหาและกลุ่ม (Problems & Group: P) ขั้นตอนที่ 3 สำรวจค้นคว้า (Exploration: E) โดยแบ่งเป็น 1) วางแผนร่วมกันทำงาน (Planning the learning task) 2) ดำเนินการค้นคว้า (Carrying Out the Investigation) ขั้นตอนที่ 4 คิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking: A) ขั้นตอนที่ 5 นำเสนอความรู้อย่างสร้างสรรค์ (Knowledge and Creative Presentation: K) และขั้นตอนที่ 6 ประเมินผู้เรียน (Student Evaluation: S)

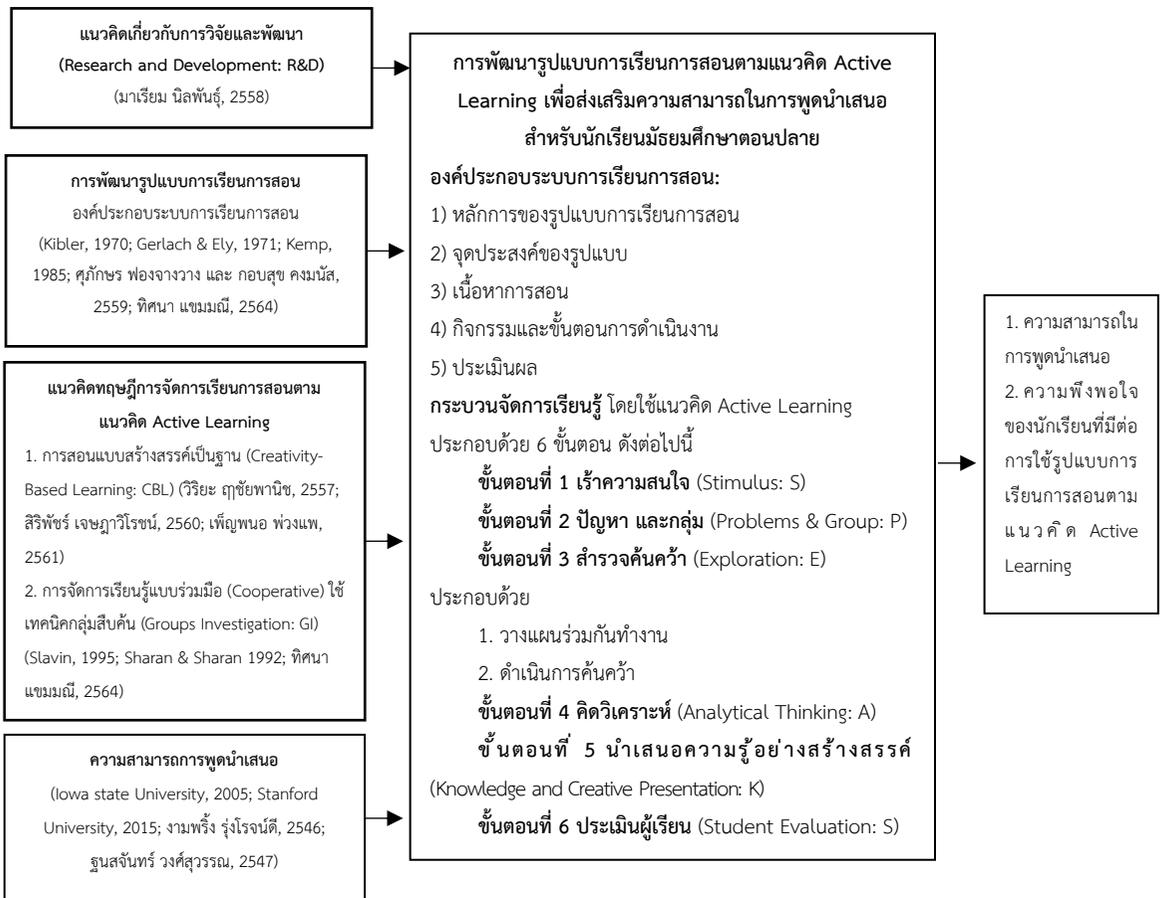
3. แนวคิดการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D)

การวิจัยและพัฒนาเป็นการวิจัยรูปแบบหนึ่งที่มีพัฒนาทุกขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) มีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (R₁: Research) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพการปฏิบัติการจริง ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง หรือการประเมินความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งการศึกษาแนวคิดตามทฤษฎี ผลการวิจัย การวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ แล้วนำผลที่ได้มาสังเคราะห์ ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (D₁: Development) เป็นการออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาโดยนำผลจากขั้นตอนที่ 1 พัฒนานวัตกรรม ทำให้นวัตกรรมมีการพัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และในขั้นตอนนี้มีการพัฒนานวัตกรรมให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพก่อนแล้วค่อยนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (R₂: Research) เป็นขั้นของการนำนวัตกรรมไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายในขั้นตอนนี้ มีการประเมินระหว่างใช้และเมื่อใช้ดำเนินการในขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (D₂: Development)

เป็นการประเมินประสิทธิผลของนวัตกรรมหรือบางกรณีอาจจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่สามารถดำเนินการปรับปรุงนวัตกรรมอีกครั้งหนึ่ง

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คือ การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน และ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative) ใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เก็บรวบรวมข้อมูลแบบผสมวิธี (Mixed-method) โดยกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรายวิชา ภาษาไทย 5 (ท33101) ภาคการศึกษาที่ 1

ปีการศึกษา 2565 จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวน 225 คน ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังรูปที่ 2 มีรายละเอียดดังนี้

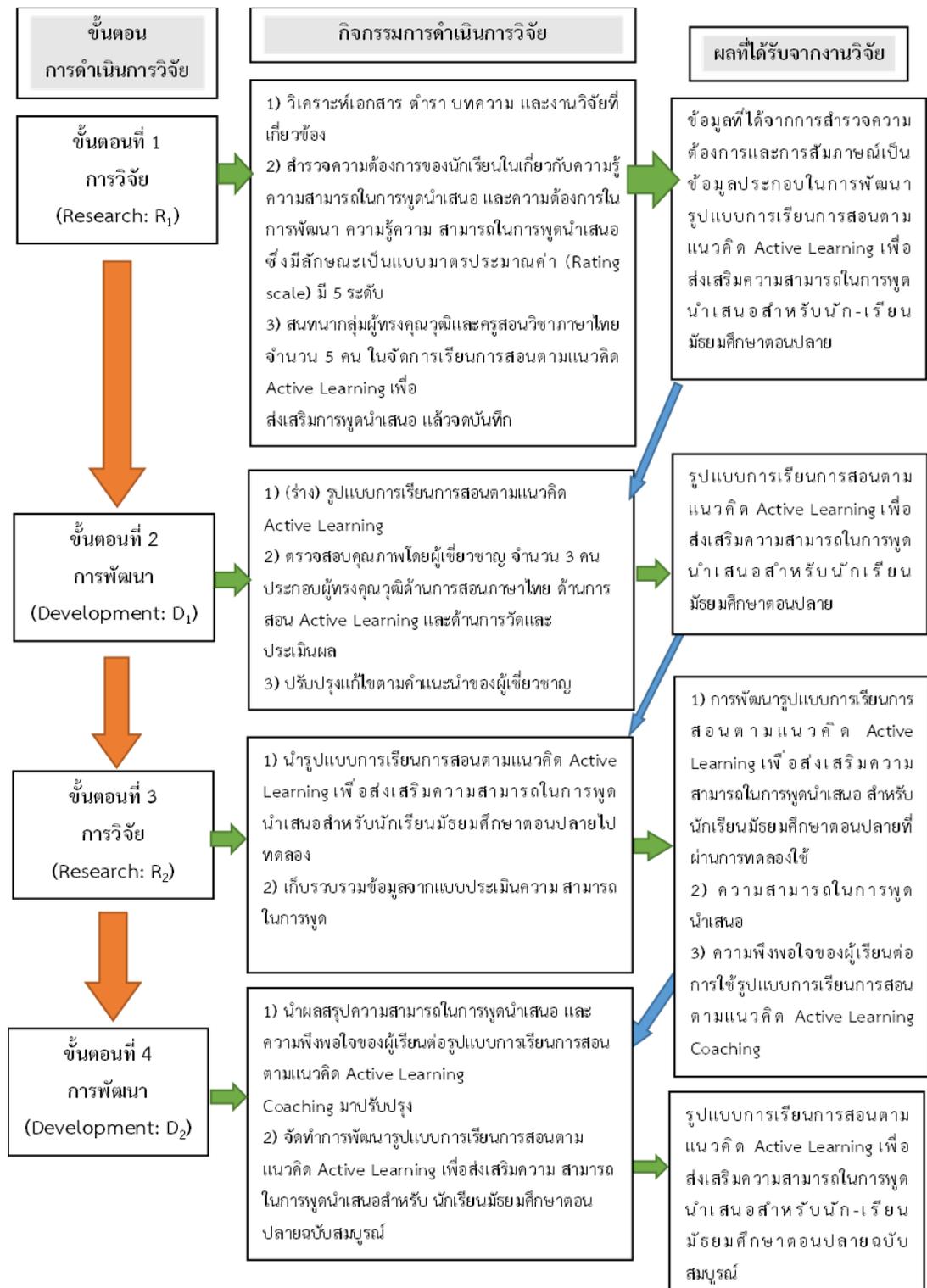
ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R₁) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ การจัดการเรียนการสอนของครู ความต้องการเรียนของนักเรียนในรายวิชาภาษาไทยที่เกี่ยวกับทักษะการพูดนำเสนอ และงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้อง เรื่องการพัฒนารูปแบบตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบวิเคราะห์เอกสารงานวิจัย ใช้การวิเคราะห์หลักสูตรแนวคิด หลักการทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีความสอดคล้องในระดับมาก (\bar{X} = 3.67-4.67, S.D. = 0.58) 2) ประเด็นคำถามในการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย จำนวน 5 คน พบว่าทุกรายการมีค่าความสอดคล้องในระดับมาก (\bar{X} = 3.67-4.67, S.D. = 0.58) 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ พบว่าทุกรายการมีค่าความสอดคล้องในระดับมาก (\bar{X} = 3.67-4.67, S.D. = 0.58)

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D₁) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งหาคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมตามโครงสร้าง (Construct Validity) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และประเมินความสอดคล้องเชิงโครงสร้าง ผลการประเมินพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย 1) คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning โดยแบ่งเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน และประเมินผล ซึ่งพบว่าทุกรายการมีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.33-4.67, S.D. = 0.58) 2) การออกแบบหน่วยและแผนการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย พบว่า ทุกรายการมีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.67-4.67, S.D. = 0.58) และได้พัฒนาเครื่องมือประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิด Active Learning ได้แก่ 1) แบบประเมินความสามารถในการพูดนำเสนอ โดยได้แบ่งการประเมินความสามารถการพูดนำเสนอจะประกอบด้วย 1) บุคลิกของผู้พูด 2) ลำดับของเนื้อหา 3) เนื้อหาสาระ 4) สื่อนำเสนอ 5) ความสามารถในการพูดนำเสนอ 6) ภาษากาย 7) ระยะเวลา เป็นแบบประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) พบว่าแบบประเมินทุกรายการมีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.33-4.67, S.D. = 0.58) และ 2) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) พบว่าทุกรายการมีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.33-4.67, S.D. = 0.58)

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R₂) เป็นการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ดำเนินการ 3

ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมการก่อนการทดลองใช้รูปแบบ ได้เตรียมการทดลองการใช้รูปแบบโดยเตรียมกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ ที่เรียนรายวิชา ภาษาไทย 5 (ท33101) ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 42 คน และชี้แจงข้อปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง 2) การดำเนินการใช้รูปแบบ ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา ภาษาไทย 5 (ท33101) หน่วยที่ 3 ศาสตร์และศิลป์การนำเสนอ เรื่อง หลักการพูดนำเสนอ ลักษณะของการพูดนำเสนอ รูปแบบของการพูดนำเสนอ องค์ประกอบของการพูดนำเสนอ เทคนิคของการพูดนำเสนอ ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในสถานการณ์จริง โดยใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนทั้งสิ้น 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมทั้งสิ้น 4 คาบ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและจัดกลุ่ม ขั้นตอนที่ 3 สสำรวจค้นคว้า ขั้นตอนที่ 4 คิดสร้างสรรค์ ขั้นตอนที่ 5 นำเสนออย่างสร้างสรรค์ ขั้นตอนที่ 6 ประเมินผล 3) การประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการพูดนำเสนอหลังจากการใช้รูปแบบ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้หลังจากการใช้รูปแบบ การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนตามแนวคิด Active Learning โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และค่า t-test และส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D₂) เป็นการประเมินผลรูปแบบการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยนำผลสรุปความสามารถในการพูดนำเสนอ และความพึงพอใจของผู้เรียนต่อรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning มาปรับปรุง วิเคราะห์ข้อมูลโดย การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหาของข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากนั้นจัดทำการพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับสมบูรณ์

ภาพที่ 2 กรอบดำเนินการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการศึกษาได้ผลการวิจัยดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (SPEAKS Model) มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ

1.1 หลักการ การเรียนรู้โดยใช้ Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป มีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้แนะ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning มีการประยุกต์ใช้วิธีการการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-Based Learning: CBL) และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้น (Groups Investigation: GI) จะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีโอกาสแก้ปัญหาด้วยตนเอง และช่วยให้สมาชิกในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีทักษะในการทำงานเป็นทีม สามารถสร้างสรรค์ผลงานกลุ่ม พร้อมการสร้าองค์ความรู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดนำเสนอ นอกจากนี้มีการตรวจสอบความรู้พื้นฐาน และทักษะเบื้องต้นก่อนเรียนจริง เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนจัดเนื้อหาวิธีการสอนการพูดนำเสนอให้กับผู้เรียน

1.2 จุดประสงค์ เพื่อพัฒนาความสามารถการพูดนำเสนอผู้เรียน

1.3 เนื้อหาการสอนเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน้าที่ 3 ศาสตร์และศิลป์การนำเสนอ เรื่องหลักการนำเสนอ ลักษณะของการนำเสนอ รูปแบบของการนำเสนอ องค์ประกอบของการนำเสนอ เทคนิคของการนำเสนอ

1.4 กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เร้าความสนใจ (Stimulus: S) ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ทำให้ผู้เรียนมีความอยากเรียน อยากรู้ อยากค้นหาคำตอบ สนใจในการค้นหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง ซึ่งผู้สอนมีวิธีการกระตุ้นนักเรียนโดยใช้วิธีการดังนี้ 1) ให้ผู้เรียนได้ดูวิดีโอที่สนสื่อการพูดในแบบต่าง ๆ อาชีพหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการพูด เพื่อกระตุ้นความสนใจแก่ผู้เรียน 2) ผู้สอนตั้งประเด็นคำถาม โดยใช้เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนหรือสิ่งที่ผู้เรียนสนใจ

ขั้นตอนที่ 2 ความต้องการแก้ปัญหา (Passion: P) กระบวนการทั้งหมดในขั้นตอนนี้จะเป็นการใช้ปัญหาเป็นตัวนำ โดยให้ผู้เรียนค้นพบปัญหาที่ตนสงสัยหรือประเด็นที่ตนเองสนใจแล้วนั้นจึงทำการแบ่งกลุ่มตามความสนใจ และแยกย้ายกันไปค้นคว้าเนื้อหาตามกลุ่ม โดยจะมีจำนวนกลุ่ม 3-4 คน การจัดกลุ่มจะเป็นไปตามความสนใจของนักเรียนเอง

ขั้นตอนที่ 3 สำรวจค้นคว้า (Exploration: E) ประกอบด้วย 1) วางแผนร่วมกันทำงาน ผู้เรียนในกลุ่มวางแผนร่วมกันในวิธีการดำเนินงาน ภาระงานที่กลุ่มจะต้องทำ วัตถุประสงค์ของงานที่ต้องรับผิดชอบและทำให้บรรลุ 2) ดำเนินการค้นคว้า ผู้สอนจะปล่อยให้ให้นักเรียนได้ใช้เวลาอย่างเต็มที่ ผู้สอนเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาในแต่ละกลุ่มในเวลาที่ปัญหา แนะนำให้ผู้เรียนได้ค้นหาถูกแหล่ง แหล่งข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ

ขั้นตอนที่ 4 คิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking: A) ขั้นตอนนี้กลุ่มจะทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้มาร่วมกันวิเคราะห์ อภิปรายข้อมูล จัดทำข้อสรุป สรุปประเด็นการพูดนำเสนอ ร่วมกันคิดสร้างสรรค์รูปแบบการนำเสนอและสร้างสื่อเพื่อใช้ประกอบการนำเสนอ มีการเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมในการนำเสนอ เลือกใช้รูปแบบการนำเสนอหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสมและสร้างสรรค์

ขั้นตอนที่ 5 นำเสนอความรู้อย่างสร้างสรรค์ (Knowledge and Creative Presentation: K) ผู้เรียนจะได้นำเสนอผลงานที่กลุ่มได้ไปค้นคว้าและคิดอย่างสร้างสรรค์ออกมา โดยผู้สอนจะไม่แทรกแซงระหว่างที่ผู้เรียนการนำเสนอ ผู้ที่มีหน้าที่หลักในการแสดงความคิดเห็น เพื่อนร่วมชั้นเรียนจะเป็นผู้ซักถามซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่คุณเรียนได้ค้นหาด้วย

ขั้นตอนที่ 6 ประเมินผู้เรียน (Student Evaluation: S) เป็นการประเมินผลกิจกรรมทั้งหมดที่ผู้เรียนได้ทำมาตลอดเวลาของการเรียนรู้ ซึ่งจะดูการมีพัฒนาการ ประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้น เพื่อนภายในกลุ่ม และครูผู้สอน โดยหัวข้อในการประเมินที่จำเป็น คือ ด้านเนื้อหาสาระ ลำดับของเนื้อหา ความสามารถในการพูด ความถูกต้องของภาษา ท่าทางน้ำเสียงประกอบการพูด ภาษากาย บุคลิกของผู้พูด สื่อที่ใช้นำเสนอ ระยะเวลาในการนำเสนอ

5) ประเมินผล โดยการประเมินผลจากการประเมินทักษะความสามารถในการพูดนำเสนอ ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ด้วยวิธีประเมินความสอดคล้อง ซึ่งจากผลการประเมินความสอดคล้องพบว่า องค์ประกอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5 องค์ประกอบ มีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33-4.67$, S.D. = 0.58) และคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.33-4.67$, S.D. = 0.58) แผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.67-4.67$, S.D. = 0.58) แบบประเมินความสามารถการพูดนำเสนอ ($\bar{X} = 4.33-4.67$, S.D. = 0.58) และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ($\bar{X} = 4.33-4.67$, S.D. = 0.58) มีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหมาะสมในการนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดแสดงในภาพที่ 3

หลักการ

การเรียนรู้โดยมี active learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป มีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้แนะ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด active learning มีการประยุกต์ใช้วิธีการการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity Based Learning: CBL) และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือใช้เทคนิคกลุ่มสืบค้น (Groups investigation: GI) จะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีโอกาสแก้ปัญหาด้วยตนเอง และช่วยให้สมาชิกในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีทักษะในการทำงานเป็นทีม สามารถสร้างสรรค์ผลงานกลุ่ม หรือการสร้างองค์ความรู้ อย่างมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดนำเสนอ นอกจากนี้มีการตรวจสอบความรู้พื้นฐาน และทักษะเบื้องต้นก่อนเรียนจริง เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนจัดเนื้อหาวิธีการสอนการพูดนำเสนอให้กับผู้เรียน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะการพูดนำเสนอของผู้เรียน

ประเมินผล

1 บุคลิกของผู้พูด	5 ความสามารถในการพูดนำเสนอ
2 ลำดับของเนื้อหา	6 ภาษากาย
3 เนื้อหาสาระ	7 ระยะเวลา
4 สื่อนำเสนอ	

เนื้อหาการสอน

รายวิชา ภาษาไทย 5 (ท33101)
หน่วยที่ 3 ศาสน์และศิลปกรรมนำเสนอ

- หลักการนำเสนอ
- ลักษณะของการนำเสนอ
- รูปแบบของการนำเสนอ
- องค์ประกอบของการนำเสนอ
- เทคนิคของการนำเสนอ

ขั้นตอนที่ 1 ได้รับความสนใจ (Stimulus : S)

ได้รับความสนใจผู้เรียนให้อ่านเรียนรู้ด้วยตัวเอง โดยมีวิธีให้อ่านในแบบต่างๆ และผู้สอนตั้งประเด็นคำถามให้ผู้เรียนอยากค้นหา

ขั้นตอนที่ 2 ความต้องการแก้ปัญหา (Passion : P)

ผู้เรียนค้นปัญหา ที่วางแบ่งกลุ่มความสนใจ และแยกย้ายกันไปค้นคว้าเนื้อหา (กลุ่มละ 3-4 คน)

ขั้นตอนที่ 3 สำรวจค้นคว้า (Exploration : E)

ประกอบด้วย 1.วางแผนร่วมกันทำงาน กลุ่มวางแผนวิธีการดำเนินงาน การงาน วัตถุประสงค์ของการพูดนำเสนอ 2.ดำเนินการค้นคว้า ผู้เรียนค้นคว้าประเด็นที่จะใช้ในการพูดนำเสนอ ผู้สอนให้คำปรึกษาตอบคำถามด้วยความดีใจและเสริมแรงหลังของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 4 คิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking : A)

กลุ่มรวบรวมข้อมูลที่ได้ ร่วมกันวิเคราะห์ จัดทำสรุป คิดสร้างสรรค์รูปแบบการนำเสนอและสื่อเพื่อใช้ประกอบการนำเสนอ

ขั้นตอนที่ 5 นำเสนอความรู้สร้างสรรค์ (Knowledge and Creative Presentation : K)

ผู้เรียนนำเสนองาน โดยการพูดนำเสนอประเด็นที่กลุ่มได้ค้นคว้าและคิด

ขั้นตอนที่ 6 ประเมินผู้เรียน (Student Evaluation : S)

ประเมินพัฒนาการความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการพูดนำเสนอ

SPEAKS MODEL

ภาพที่ 3 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning

เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (SPEAKS Model)

2. ประสิทธิภาพการใช้รูปแบบการพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 37 คน โดยมีรายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (Test Value = 26)

	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (N)	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t-test	P
คะแนน						
ความสามารถในการนำเสนอ	37	35	31.03	2.28	13.41	.000

* นัยสำคัญที่ .05

จากตารางพบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับดีมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ (\bar{X}) เท่ากับ 31.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 2.28 แสดงว่า ความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังการเรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1

2.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning ที่พัฒนาขึ้น

ผลศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของกลุ่มตัวอย่างพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.65) หากจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 4 ด้านนักเรียนมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในทุก ๆ ด้าน โดยมีลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.73) โดยมีการประเมินด้านย่อยดังนี้ ลำดับแรก คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.82) และลำดับสุดท้าย คือ ครูใช้สื่อการสอนที่หลากหลายและน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.73) ลำดับที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.68) โดยมีการประเมินด้านย่อยดังนี้ ลำดับแรกคือ การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานในการพูดนำเสนอรวมทั้งสร้างสรรค์สื่อประกอบการนำเสนอของกลุ่ม ให้ผู้เรียนคนอื่นสนใจ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.83) และลำดับสุดท้ายคือ การจัดการเรียนการสอนสามารถกระตุ้นความสนใจนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.80) ลำดับที่ 3 ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.67) โดยมีการประเมินด้านย่อยดังนี้ ลำดับแรก เนื้อหาที่เรียนส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.75) และลำดับสุดท้าย คือ นักเรียนมีความพึงพอใจในเนื้อหาที่เรียน ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.72) และลำดับที่ 4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.74) โดยมีการประเมินด้านย่อยดังนี้ ลำดับแรก คือ การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนออย่างสร้างสรรค์ของนักเรียน ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.82) และการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรค์รูปแบบการนำเสนอ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.75) และลำดับสุดท้ายคือ การจัดการเรียนการสอนทำให้เข้าใจและรู้จักสมาชิกในกลุ่มมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.94) ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning ที่พัฒนาขึ้น ผู้สอนให้กลุ่มตัวอย่างสะท้อนความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเขียนความคิดเห็นที่น่าสนใจในประเด็นดังนี้ ศาสตร์และศิลป์ในการนำเสนอมีความน่าสนใจ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรายวิชาอื่น ๆ ได้ ตลอดจนนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานในอนาคตได้ ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนมีความน่าสนใจ ครูมีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนที่ดี มีการสอดแทรกเทคนิคต่าง ๆ

ในการจัดการเรียนการสอน และมีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน อาทิเช่น มีเกม มีกิจกรรม กลุ่มต่าง ๆ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าเนื้อหามีความเข้าใจง่าย น้ำเสียงที่ครูใช้มีความน่าฟัง ทำให้บทเรียนน่าสนใจ บรรยากาศในห้องเรียนไม่น่าเบื่อ ทำให้อยากเรียนมากขึ้น และผู้เรียนรู้สึกว่าความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ได้จริง

การอภิปรายผล

1. ผลของการพัฒนาและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (SPEAKS Model) ที่ถูกพัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการสอน 4) กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน และ 5) ประเมินผล ซึ่งกิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วยกิจกรรม 6 ขั้นตอน คือ 1) เร้าความสนใจ (Stimulus: S) 2) ความต้องการแก้ปัญหา (Passion: P) 3) สำรวจค้นคว้า (Exploration: E) โดยแบ่งเป็น 3.1) วางแผนร่วมกัน ทำงาน 3.2) ดำเนินการค้นคว้า 4) คิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking: A) 5) นำเสนอความรู้อย่างสร้างสรรค์ (Knowledge and Creative Presentation: K) 6) ประเมินผู้เรียน (Student Evaluation: S) ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนนี้ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว พบว่า รูปแบบมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเชิงเนื้อหา มีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33-4.67$, S.D. = 0.58) เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ได้ดำเนินการพัฒนาตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558) โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องด้านหลักสูตรสถานศึกษา และแนวคิด ทฤษฎีในพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แขมมณี (2564) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบตามปรัชญา ทฤษฎี หลักการและความเชื่อ หรือแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้และการสอนต่าง ๆ โดยรูปแบบจะต้องครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของระบบ คือ 1) หลักการ แนวคิด 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการของรูปแบบ 4) ผลที่จะได้รับการใช้รูปแบบ รูปแบบการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้สอนมีทางเลือกในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถจูงใจผู้เรียนให้เกิดความสนใจใฝ่รู้มากขึ้น นอกจากนี้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning และวิเคราะห์ความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนเกี่ยวกับการพูดนำเสนอ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนและผู้สอน พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการจริงของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ดนุลดดา จามจรี (2564) กล่าวว่า การออกแบบการเรียนรู้ต้องคำนึงถึง กลุ่มเป้าหมายคือใคร ภูมิหลังโดยทั่วไป ข้อมูลส่วนบุคคล และการศึกษาของผู้เรียนเป็นอย่างไร ผู้เรียนต้องทำอะไร ผลการเรียนรู้ที่ต้องการ ปัจจัยหรือข้อจำกัดในการจัดการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ที่มีอยู่ เป้าหมาย

ของการเรียนรู้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นรูปแบบที่มีองค์ประกอบครบถ้วนชัดเจน และช่วยให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการกลุ่มมาช่วยในการทำงานสืบค้นข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้อภิปรายสร้างสรรค์เป็นผลงานและนวัตกรรมกลุ่ม ช่วยส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีม และส่งเสริมทักษะการพูดให้ ผู้เรียนสามารถพูดนำเสนอในที่สาธารณะได้ และประยุกต์ความสามารถในการพูดนำเสนอไปใช้กับวิชาอื่นหรือในอนาคตได้

2. ผลประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1 เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ทั้งนี้เป็นเพราะว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่ตอบสนองต่อการพัฒนาความสามารถในการพูดนำเสนอของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ ซึ่งระบุไว้ว่า พบว่า การเรียนรู้ภาษาไทยนั้นผู้เรียนจะต้องสามารถพูดนำเสนอความคิดความรู้ และความรู้สึก ในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ โดยกระบวนการของการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 ขั้นตอน ได้พัฒนาและดำเนินการตามขั้นตอนของวิธีการออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีการประยุกต์ใช้สถานการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ฝึกและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในชุมชนของตนเองตามความสนใจ ซึ่งเป็นสถานการณ์ตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนมีการใช้กิจกรรม สื่อ-อุปกรณ์การสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ร่วมกันคิดแก้ปัญหา และได้พัฒนาความสามารถในการพูดนำเสนอสอดคล้องกับ สง่า วงศ์ไชย (2560) ได้เสนอแนะว่า ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละขั้นตอน ผู้สอนจะต้องหากวิธีต่าง ๆ เช่น ใช้คำถามหรือจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจและอยากลงมือปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน การอภิปรายกลุ่มย่อยและการแสดงความคิดเห็นก็จะส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้ นอกจากนี้กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นโดยเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติด้วยตนเองนั้นยังสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาความสามารถในการพูดซึ่ง นิภาวรรณ นวาวัตน (2562) ได้กล่าวถึงการพัฒนาความสามารถในการพูดของผู้เรียนกระบวนการจัดการเรียนรู้นั้นเป็นการผสมผสานการเรียนรู้อย่างเน้นภาระงานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับ อนงค์นาค หนันชัย (2563) ที่ได้ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาทักษะการนำเสนอของนักศึกษาในรายวิชาการนำเสนอผลงานทางธุรกิจทักษะการถ่ายทอดโดยให้ความสำคัญกับผู้เรียนกล่าวคือการเปิดโอกาสผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทั้งการนำเสนอด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษรด้วยการฝึกบรรยายบุคคล รายคู่หรือกลุ่มวัดผลจากความสามารถในด้านการพูดและการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ผู้สอนใช้เทคนิคการเรียนรู้เชิงรุก (Active

Learning) เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะการพูดแก่ผู้เรียนและผู้สอนต้องสร้างสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ กระตุ้นผู้เรียนด้วยกิจกรรมกระตุ้นผู้เรียนเกิดแนวคิดในการสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเองจากความรู้เดิมที่มีอยู่ ในระหว่างเรียนได้ลงมือปฏิบัติ อภิปราย นำเสนอ พูดคุยโต้ตอบระหว่างกันและอีกประการที่ทำให้การจัดการเรียน การสอนตามรูปแบบประสบความสำเร็จคือการประเมินผู้เรียนซึ่งให้ความสำคัญกับการสะท้อนความคิดเพื่อ พัฒนาความสามารถในการพูดนำเสนอทั้งผู้เรียน เพื่อน และครูร่วมเป็นผู้ประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ พัชรินทร์ มะลิสวรรณ (2558) พบว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีถ้าบุคคลมีความรู้สึกรู้ว่าประสบความสำเร็จ เกิด จากความรู้สึกภาคภูมิใจ ดังนั้นในการฝึกปฏิบัติทักษะการพูดนำเสนอทางวิชาการผู้สอนควมพยายามสร้าง ความรู้สึกประสบความสำเร็จให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน

2.2 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากในทุกด้านซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยในข้อที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนที่ ถูก พัฒนาขึ้นมีการดำเนินการพัฒนารูปแบบอย่างเป็นระบบและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มุ่งเน้นกระบวนการคิดการทำงานร่วมกันเพื่อฝึกคิดแก้ปัญหาอันเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคมที่พึง ประารถนา เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือคิด ลงมือปฏิบัติในทุก ๆ ขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี ดีโนนโพธิ์ (2564) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาตาม แนวคิด Active Learning เพื่อการสื่อสาร 2W3P ในภาพรวมความพึงพอใจของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับ จุราภรณ์ ปฐมวงษ์ (2565) พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ใน ระดับมากเช่นกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทุมพร ภัทติวงศ์ (2562) พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียน การสอนตามแนวคิด Active Learning มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน

เมื่อทำการพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านครูผู้สอนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X}=4.26$, S.D.= 0.73) เนื่องจาก “ครูผู้สอน” เป็นบุคคลที่สำคัญที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ เมื่อครูผู้สอนมี การเตรียมความพร้อมก่อนการสอนย่อมมีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน และด้านความรู้ ซึ่งจะส่งผล ให้การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ ส่วนด้านประโยชน์ที่ได้รับเป็นสิ่งที่ผู้เรียนนำไปต่อยอดหรือนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แคมมณี (2564) ที่กล่าวว่าแนวคิด Active Learning ทำให้ ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มี ส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้นในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียม ไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความ รับผิดชอบและทุ่มเทเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ซึ่งตรงกับความพึงพอใจของนักเรียนด้านครูผู้สอน และสอดคล้องกับ สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี (2561) ที่กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่เน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีการอำนวยความสะดวก และแนะนำนักเรียนให้สามารถเชื่อมโยงความรู้บูรณาการ เพื่อนำไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันได้จะส่งผลให้นักเรียนเกิดความสุขในการเรียนรู้ และจากการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ

ด้านประโยชน์ที่ได้รับเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X}= 4.11$ S.D.= .74) ทั้งนี้เพราะว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจด้วยตนเอง ผู้เรียนต้องสืบค้น จดจำเนื้อหา สร้างสรรค์สื่อนำเสนอและพูดนำเสนอด้วยตนเอง ไม่ใช่ครูเป็นผู้บรรยายเนื้อหา ซึ่งการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning อาจทำให้ผู้เรียนต้องตื่นตัวตลอดเวลา ต้องใช้เวลาในการเตรียมตัว เตรียมชิ้นงานและการฝึกฝนการพูดนำเสนอ ซึ่งอาจเป็นการเรียนที่แตกต่างไปจากการเรียนปกติ สอดคล้องกับ วารินทร์พร พันเพ็ญฟู (2562) ที่ระบุว่าผลที่เกิดจากการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning จะทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ ดิเรก พรสีมา (2559) พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีลักษณะแบบนี้จะทำให้ให้นักเรียนแต่ละคนเกิดความกระตือรือร้นในการคิดและแสวงหาความรู้ตลอดเวลา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากการแก้ปัญหาจากการลงมือทำด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะในการวิจัยเป็น 2 ประเด็น คือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะในการทาวิจัยครั้งต่อไป จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผลจากการวิจัย วัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า รูปแบบมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเชิงเนื้อหา มีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้

1) ครูผู้สอนต้องเป็นผู้มีความรู้พื้นฐานด้านการพูดนำเสนอ เนื้อหาที่เรียน และมีทักษะในการพูดนำเสนอในที่สาธารณะเป็นอย่างดี เพราะต้องสอนพื้นฐานความรู้ในการพูดนำเสนอให้นักเรียน ต้องเข้าใจภาพรวมของการพูดนำเสนอ เพื่อส่งผลให้ผู้เรียนเชื่อมความรู้ไปสู่ทักษะการพูดนำเสนอ นอกจากนี้ครูต้องแสดงให้เห็นเป็นแบบอย่างในการพูดนำเสนอในที่สาธารณะที่ดีให้แก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเห็นภาพในการพูดนำเสนอที่ถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2) รูปแบบการพูดนำเสนอครูควรให้อิสระแก่ผู้เรียนในการเลือกใช้สื่อในการนำเสนอ ให้อิสระในการเลือกใช้สื่อนำเสนอ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดค้นหรือสร้างสรรค์การนำเสนอตามที่ผู้เรียนสนใจ

1.2 ผลจากการวิจัย วัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การเรียนรู้ภาษาไทยนั้นผู้เรียนจะต้องสามารถพูดนำเสนอความคิดความรู้ และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ โดยกระบวนการของการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 ขั้นตอน ได้พัฒนาและดำเนินการตามขั้นตอนของวิธีการออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีการประยุกต์ใช้สถานการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ฝึกและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในชุมชนของตนเองตามความสนใจ ซึ่งเป็นสถานการณ์ตอบสนองความต้องการในการ

เรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนมีการใช้กิจกรรม สื่อ-อุปกรณ์การสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ร่วมกันคิดแก้ปัญหาและได้พัฒนาความสามารถในการพูดนำเสนอ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้

1) ควรเลือกประเด็นในการนำเสนอที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือเชื่อมโยงความรู้เดิมของผู้เรียน ทันยุคทันสมัย และให้อิสระในการกำหนดประเด็นแก่ผู้เรียนตามความสนใจ เพื่อช่วยกระตุ้นความสนใจนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเนืองนิตย์แท้จริง

2) ครูควรเป็นแบบอย่างในการใช้สื่อการสอนให้มีความหลากหลายในการสอนช่วยกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความสนใจ เช่น การใช้เกม การใช้สื่อการสอนออนไลน์ เป็นต้น

3) การจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มครูควรให้อิสระแก่ผู้เรียนในการเลือกสมาชิกภายในกลุ่ม และเลือกตามความสมัครใจของผู้เรียนจากประเด็นที่ผู้เรียนสนใจ ไม่ใช่เพียงการเลือกจากความสนิทสนม และครูควรเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนภายในกลุ่มมีส่วนร่วมในการทำงาน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ขอค้นพบรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่สำคัญ คือ “SPEAKS Model” สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการพูดในลักษณะต่าง ๆ โดยควรให้ความสำคัญกับขั้นตอนในการส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอ สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับการต่อยอดความรู้ให้ผู้เรียนผลิตนวัตกรรม ศึกษาประสิทธิผลที่มีผลต่อตัวแปรอื่นที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการคิดเชิงระบบ เป็นต้น และวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการนำเสนอก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการของผู้เรียนว่าแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

กมล การกุศล. (2529). **ทักษะและความรู้ทางภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.

กมล โพธิเย็น. (2564). Active learning การจัดการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21.

วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 19(1): 11-28.

งามพริ้ง รุ่งโรจน์ดี. (2546). **สบาย ๆ เมื่อจับไม้ค้ำพูดภาษาอังกฤษ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

จรรยาภรณ์ ปฐมวงษ์. (2565). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. **Journal of Modern Learning Development**, 7(4): 143-159.

ฐนสัจจันทร์ วงศ์สุวรรณ. (2547). **การพูดเพื่อการพัฒนาคูณภาพ**. กรุงเทพฯ: เทคนิค 19.

ดนุลดา จามจุรี. (2564). **การออกแบบการเรียนรู้: แนวคิดและกระบวนการ (Learning design: Concept and process)**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ดิเรก พรสีมา. (2559). การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในยุค Thailand 4.0. วารสารฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 11(2): 2363-2380.
- ทีศนา ข้ามมณี. (2564). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 25). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญาลักษณ์ สังข์แก้ว. (2552). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอน โดยวิธี KWL Plus. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิภาวรรณ นวาวัดน์. (2562). การพัฒนารูปแบบการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบเน้นภาระงานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (การสอนภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัทธพีร์ มะลิสวรรณ. (2558). รูปแบบการสะท้อนตนด้วยมิติวิพากษ์และการประเมินหลายทางบนสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองและความสามารถในการพูดนำเสนอทางวิชาการของนิสิตระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญพนา พ่วงแพ. (2561). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวคิด การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูสังคมศึกษา สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 11(2): 703-717.
- มนตรี ดีโนนโพธิ์. (2564). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนเบื้องต้นด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. วารสารจันทรเกษมสาร, 27(1): 106-123.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). วิจัยวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 9). นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วารินทร์พร ฟันเฟื่องฟู. (2562). การจัดการเรียนรู้ Active Learning ให้สำเร็จ. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 9(1): 135-145.
- วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์. (2557). คู่มือการสอนเพื่อสร้างศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- _____. (2562). สอนสร้างสรรค์เรียนสนุกยุค 4.0+. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ศุภกัษร ฟองจางวาง และกอบสุข คงมนัส. (2559). การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบ การเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเรื่องการเขียน โปรแกรมขั้นพื้นฐานด้วยภาษาจาวาสคริปต์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 9(3): 937-953.

- สง่า วงศ์ไชย. (2560). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวการสอนที่เน้นภาษา
วรรณกรรม และประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเขียนสรุป
ความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ
การสอน (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถาพร พงษ์พิบูล. (2558). คุณภาพผู้เรียน เกิดจากกระบวนการเรียนรู้. สระแก้ว: คณะเทคโนโลยีการเกษตร
มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว.
- สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี. (2561). การจัดการห้องเรียนในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ทริบพีล เอ็ด ดูเคชั่น.
- สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. (2560). กระบวนการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานในกระบวนการวิชา CEE2205 (ความคิด
สร้างสรรค์สำหรับเด็ก). วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 32(2): 1-8.
- อนงค์นถ หนันชัย. (2563). การใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาทักษะการนำเสนอของนักศึกษาใน
รายวิชาการนำเสนอผลงานทางธุรกิจ. วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 7(1): 48-63.
- อุทุมพร ภักดีวงศ์. (2562). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมความผูกพันของ
ผู้เรียนและความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- Gerlach, V.S., & Donald, E. (1971). *Teaching and media: A system approach*. New Jersey:
Prentice Hall.
- Iowa State University. (2005). *Oral evaluation rubric*. Retrieved March 6, 2016, from
<http://www.dartmouth.edu/~ssimon/files/Oral-reportrubric.pdf>.
- Kemp, J. E. (1985). *The instructional design process*. New York: Harper & Row Publishers.
- Kibler, R.J. (1970). Behavioral objectives and instructional process. In **Selected Reading For the
introduction to the Teaching Profession**. Edited by Milton Muse. pp. 44-53. n.p.: Allyn
and Bacon.
- Sharan, Y; & Sharan, S. (1992). *Expanding cooperative learning through group investigations*.
New York: Teacher College, Columbia University.
- Slavin, R.E. (1995). *Cooperative learning theory research and practice* (2nd ed). New Jersey:
Prentice-Hall.
- Stanford University of Education. (2015). *What is performance-based assessment?* Stanford,
CA: Stanford University School of Education.